

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของ ประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

Factors effecting purchasing behavior of unit-linked life insurance of working-age population in Bangkok

วรศิริ ศิริวงศ์ ณ อยุธยา

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงาน ในเขต กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร, เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร, เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้ด้านการเก็บออมในรูปแบบประกันชีวิต และด้านการลงทุนที่ส่งผลต่อการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร และเพื่อศึกษาปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการเก็บออมและการลงทุน ที่ส่งผลต่อการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

งานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended Questionnaire) ประกอบด้วย ข้อมูลปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านความรู้ ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการเก็บออม และการลงทุน และพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงาน ในเขต กรุงเทพมหานคร โดยมีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน และมีกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย คือ กลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน และผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบค่าความน่าจะเป็น (Unprobability Sampling) โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่างของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ใน 4 เขตศูนย์กลางธุรกิจ (Central Business District, CBD) คือ เขตห้วยขวาง เขตสีลม เขตสาทร และเขตพญาไท

จากนั้นได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเชิงสถิติพรรณนา ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติเชิงอนุมาน ประกอบไปด้วย สถิติทดสอบหาความแตกต่าง ค่าที่ (Independent Samples: T-Test) และสถิติทดสอบความสัมพันธ์แบบการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Linear Regression)

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยความรู้ด้านการเก็บออมในรูปแบบประกันชีวิตและด้านการลงทุนมีผลต่อพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ขึ้นกับความรู้ด้านการเก็บออมและการลงทุน หากประชากรมีความรู้ที่มากขึ้นจะส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ไปในทิศทางเดียวกัน

ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการเก็บออมและการลงทุนมีผลต่อพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ขึ้นกับทัศนคติที่มีต่อการเก็บออมและ

การลงทุน หากประชากรมีทัศนคติที่ดีต่อประกันชีวิตและการลงทุนจะส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ไปในทิศทางเดียวกัน

ABSTRACT

This research is to study the behavior of purchasing life insurance with investment (Unit linked) of working age workers in Bangkok. To study the factors effecting purchasing behavior of life insurance investment with investment (Unit linked) of working age workers in Bangkok. This research was based on a sampling technique based on the concept of Taro Yamane. The sample size was 400 people by using questionnaires as a research tool. And data analysis using statistical methods such as percentage and frequency distribution Mean and standard deviation and hypothesis testing By using test statistics, Independent Samples (T-Test), One-way Analysis of Variance (One way ANOVA), and Multiple Linear Regression.

In conclusion, the saving in the form of Life insurance product and investment impacted to purchasing unit-linked behavior and indicate the purchasing unit linked behavior depends on the knowledges of saving and investment. The populations' knowledges effected to behavior of purchasing unit linked in the same direction.

The attitude factor towards saving and investment effected to the behavior of purchasing unit linked indicated that the behavior of purchasing unit linked depends on the attitude towards saving and investment, the population's attitude effected to behavior of purchasing unit linked in the same direction.

บทนำ

ในยุคปัจจุบันที่มีวิทยาการก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วหรือที่เรียกว่ายุคแห่งโลกาภิวัตน์ โลกของเราล้วนเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจากที่เห็นได้ชัด เช่น ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคมและด้านเทคโนโลยี เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลให้พฤติกรรมของมนุษย์มีการปรับตัวให้เป็นไปตามสิ่งเร้าเหล่านั้น จากความเจริญทางด้านต่าง ๆ ทำให้คนไทยเปลี่ยนค่านิยมใหม่ เช่น การมีบุตรน้อยลง การนิยมอยู่เป็นโสดมากขึ้น การที่ผู้หญิงพึ่งพาผู้ชายน้อยลง ด้วยเหตุนี้ทำให้จำนวนผู้สูงอายุจึงเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ และกำลังเข้าสู่สังคมของผู้สูงวัย (Aging Society) ดังนั้นการวางแผนการออมจึงเป็นสิ่งสำคัญเพื่อเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดี อีกทั้งการเก็บออมยังช่วยให้ผู้คนสามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ได้อีกด้วย เช่น การศึกษา บุตร ค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพ ภาระหนี้สินหรือมรดกตกก้อนใหญ่ที่ต้องการส่งต่อให้กับลูกหลาน การเก็บออมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นจะต้องวางแผนการออมของแต่ละบุคคลให้เหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายที่มี

ในปัจจุบันการเก็บออมก็มีหลากหลายวิธียกตัวอย่างเช่น การฝากธนาคาร, การซื้อสลากออมสิน, พันธบัตรรัฐบาล, หุ้นกู้เอกชน หรือแม่แต่กองทุนรวมประเภทต่าง ๆ ซึ่งให้ผลตอบแทนที่แตกต่างกัน แต่หนึ่งในวิธีที่กำลังเป็นที่ได้รับความนิยมจากประชาชนโดยเฉพาะในวัยทำงานที่ต้องรับผิดชอบภาระทางภาษีนั้นก็คือประกันชีวิต

ในอดีตการประกันชีวิตนั้นผู้คนยังมองว่าเป็นเรื่องไกลตัว เพราะคิดว่าเป็นเรื่องที่ไม่จำเป็นทั้งยังเป็นภาระกับผู้เก็บออม เพราะต้องชำระเบี้ยประกันอย่างยาวนานและสม่ำเสมอ อีกทั้งยังมองว่าการประกันชีวิตมีไว้เพื่อให้นักขังหลังได้ใช้เท่านั้น รวมถึงปัจจัยทางด้านผู้นำเสนอขายไม่ว่าจะเป็นตัวแทนประกันชีวิตหรือนายหน้าประกันชีวิตก็ยังขาดความสามารถในการนำเสนอให้ผู้คนได้ทราบถึงประโยชน์ที่แท้จริงของการประกันชีวิตว่ามีความจำเป็นต่อการวางแผนทางการเงินในภาคครัวเรือนอย่างไร ทั้งยังเน้นเฉพาะผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับมากกว่าผลประโยชน์ของลูกค้านั่นเองที่จะแจ้งเงื่อนไขต่าง ๆ ของกรมธรรม์ สิทธิประโยชน์และข้อยกเว้นต่าง ๆ ที่สำคัญ อันเป็นเหตุให้ผู้คนเกิดทัศนคติในแง่ลบต่อการทำประกันชีวิต แต่ในปัจจุบันผู้คนมีความรู้ความเข้าใจในด้านการเก็บออมในรูปแบบต่าง ๆ มากขึ้น รวมทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในการนำเบี้ยประกันที่ชำระมาหักลดหย่อนภาษีประกอบกับผลตอบแทนในการเก็บออมก็มีแนวโน้มที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้คนสนใจการเก็บออมในรูปแบบประกันชีวิตซึ่งได้ทั้งการเก็บออม ความคุ้มครองและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ทางภาษีไปด้วยในตัวได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและวัตถุประสงค์ในการเลือกซื้อประกันชีวิตของแต่ละบุคคลนั้นก็มีความแตกต่างกันออกไปตามเป้าหมายของแต่ละคนเช่นคุ้มครองรายได้หรือภาระหนี้สินในวันที่สูญเสียชีวิต การคุ้มครองค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล หรือการเก็บออมเพื่อความสุขหลังการเกษียณอายุหรือทุนการศึกษาของบุตร แต่สิ่งที่พบก็คือลูกค้าที่ซื้อประกันชีวิตเพราะต้องการเก็บออมนั้นด้วยสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ผลตอบแทนจากการเก็บออมทุกประเภทนั้นลดลงจึงยังไม่สามารถให้ผลตอบแทนตามที่ต้องการได้ทำให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ หลายคนจึงหันมาสนใจเรื่องการลงทุนซึ่งให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าเป็นอีกหนึ่งทางเลือกในการเก็บออม

กรมธรรม์ Unit Link คืออะไร

Unit Linked มาจากคำว่า Unit Linked Insurance Policy (ULIP) หรือกรมธรรม์ประกันชีวิตควบการลงทุน (กรมธรรม์ Unit Linked) คือ การประกันชีวิตที่ให้ความคุ้มครองชีวิตและการลงทุนในกองทุนรวม ซึ่งไม่มีการรับประกันมูลค่ากรมธรรม์ เนื่องจากมูลค่ากรมธรรม์ขึ้นอยู่กับมูลค่าหน่วยลงทุน โดยอาจสูงขึ้นหรือต่ำลงตามผลประกอบการของกองทุนรวม

เบี้ยประกันภัยของกรมธรรม์ Unit Linked แบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นค่าความคุ้มครองตามที่กรมธรรม์ประกันชีวิตกำหนด โดยผู้เอาประกันภัยสามารถเลือกสัดส่วนความคุ้มครองได้ตามความต้องการ ซึ่งบริษัทประกันชีวิตจะนำเงินส่วนนี้ไปบริหารเอง และบริษัทจะเป็นผู้รับความเสี่ยงจากการนำเงินในส่วนนี้ไปลงทุนในหลักทรัพย์และทรัพย์สินประเภทต่างๆ

ส่วนที่ 2 เป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ตามกรมธรรม์ ที่บริษัทเรียกเก็บ เพื่อเป็นค่าดำเนินการ ค่าดูแลรักษากรมธรรม์ และค่าบริการในการลงทุน ซึ่งจะกำหนดแตกต่างกันไปแล้วแต่การออกแบบผลิตภัณฑ์ของแต่ละบริษัท

ส่วนที่ 3 เป็นส่วนที่จัดสรรเข้าไปเป็นการลงทุนตามสัดส่วนที่ผู้เอาประกันภัยเลือก ซึ่งบริษัทประกันชีวิตจะนำไปซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวมตามคำสั่งของผู้เอาประกันภัย โดยบริษัทที่บริหารจัดการเงินดังกล่าวจะออกหน่วยลงทุนให้แก่ผู้เอาประกันภัย โดยบริษัทประกันชีวิตเป็นผู้ดูแลระบบบัญชีกรมธรรม์ของผู้เอาประกันภัย

ประโยชน์ของ Unit Link

สำหรับลูกค้า :

เนื่องจากกรมธรรม์ Unit Linked เป็นการรวมกันของ 2 ผลิตภัณฑ์ นั่นคือ กรมธรรม์ประกันชีวิตและการลงทุนในหน่วยลงทุน กรมธรรม์ชนิดนี้จึงเป็นการเพิ่มความสะดวกสบาย (one-stop-service) สำหรับลูกค้า ซึ่งลูกค้าจะได้รับคุณภาพบริการที่ดีขึ้น เช่น การเปิดเผยข้อมูล เทียบตรง โปร่งใส ตัวแทนขาย (Investment Planner) ที่มีคุณสมบัติมากกว่าตัวแทนขายกรมธรรม์แบบทั่วไป อีกทั้งลูกค้ายังสามารถเลือกลงทุนได้หลากหลายกองทุนโดยไม่จำเป็นต้องทำธุรกรรมหลายที่ และสามารถวางแผนทางการเงินควบคู่กับความคุ้มครองได้ในกรมธรรม์เดียว

สำหรับบริษัทประกันชีวิต :

กรมธรรม์ Unit Linked ช่วยในเรื่องของการลดภาระในการดำรงเงินกองทุน และการรับประกันการจ่ายผลประโยชน์ นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับระบบประกันชีวิต และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันข้ามอุตสาหกรรมด้วย

สำหรับสังคม :

เนื่องจากกรมธรรม์ Unit Linked เป็นการพัฒนาขึ้นอีกขั้นของกรมธรรม์ประกันชีวิต ซึ่งบริษัทที่ต้องการขายกรมธรรม์ชนิดนี้จะต้องมีการดำเนินการอย่างมืออาชีพ มีธรรมาภิบาลที่ดี ซึ่งส่งผลให้ระบบการประกันภัยทั้งระบบมีมาตรฐานที่สูงขึ้น

กรมธรรม์ Unit Link ต่างกับกรมธรรม์ประกันชีวิตทั่วไปอย่างไร

	กรมธรรม์ประกันชีวิตทั่วไป	กรมธรรม์ Unit Linked
1) ผลตอบแทน	ถูกกำหนดตามแบบประกันภัย	เปลี่ยนแปลงได้ ขึ้นอยู่กับผลตอบแทนจากการลงทุน ซึ่งอาจจะกำไรหรือขาดทุนก็ได้
2) เบี้ยประกันภัย	เป็นอัตราที่บริษัทกำหนดไว้และขึ้นอยู่กับจำนวนเงินเอาประกันภัยที่เลือกซื้อ เพศ และอายุ โดยคำนวณ	สามารถเลือกจำนวนเบี้ยประกันภัยที่จะชำระได้เอง อีกทั้งยังมีความยืดหยุ่นสูง สามารถเพิ่ม/ลด หรือพัก

	รวมเป็นจำนวนเดียวทั้งค่าใช้จ่าย ความคุ้มครอง และส่วนของการ ออม	การชำระเบี้ย (Premium Holiday) ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกฎเกณฑ์ที่บริษัท กำหนด
3) การถอนเงินจากกรมธรรม์	ต้องทำการเวนคืนกรมธรรม์ และ ความคุ้มครองสิ้นสุดลง	สามารถถอนจากมูลค่าบัญชี กรมธรรม์บางส่วน โดยยังได้รับความคุ้มครองอย่างต่อเนื่อง ตราบใดที่มูลค่าบัญชีกรมธรรม์ที่คงเหลือ เพียงพอในการหักค่าใช้จ่ายต่างๆ ภายใต้กรมธรรม์
4) สิทธิประโยชน์ทางภาษี	เบี้ยประกันภัยสามารถลดหย่อน ภาษีได้ไม่เกิน 100,000 บาท	สามารถลดหย่อนภาษีได้เฉพาะใน ส่วนของการประกันชีวิต (ไม่รวม ส่วนการลงทุน) ได้ไม่เกิน 100,000 บาท
5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	สำนักงาน คปภ. ตัวแทนประกันชีวิต บริษัทประกันชีวิต	สำนักงาน คปภ. สำนักงาน ก.ล.ต. ตัวแทนประกันชีวิต บริษัทประกันชีวิต บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.)
6) คุณสมบัติผู้ขาย	1. เป็นตัวแทนประกันชีวิต ซึ่ง ได้รับการศึกษาวิชาประกันชีวิต จากสถาบันการศึกษาที่นาย ทะเบียนประกาศกำหนด หรือ สอบความรู้เกี่ยวกับการประกัน ชีวิตได้ตามหลักสูตรและวิธีการที่ นายทะเบียนประกาศกำหนด 2. ได้รับใบอนุญาตจากนาย ทะเบียน	1. เป็นตัวแทนประกันชีวิต 2. ได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต. ให้เป็นนักวิเคราะห์การลงทุน หรือผู้ แนะนำการลงทุน ตามหลักเกณฑ์ที่ สำนักงาน คปภ. กำหนด 3. อบรมตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน คปภ. กำหนด 4. ขึ้นทะเบียนกับสำนักงาน คปภ.

Premium Holiday คืออะไร

Premium Holiday คือ การให้สิทธิบริษัทประกันชีวิตในการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ภายใต้กรมธรรม์ อาทิเช่น ค่าการประกันภัย ค่าธรรมเนียมการบริหารกรมธรรม์ ค่าธรรมเนียมการรักษากรมธรรม์ โดยการไถ่ถอนหน่วยลงทุนของ กองทุนรวม ซึ่งเป็นการส่งคำสั่งขายหน่วยลงทุนโดยอัตโนมัติ โดยผู้เอาประกันภัยไม่จำเป็นต้องส่งคำสั่งเอง และถือว่าเป็น เงื่อนไขแห่งสัญญาประกันภัย เพื่อให้กรมธรรม์ยังมีผลบังคับอยู่ในขณะที่ลูกค้าไม่ชำระเบี้ยประกันภัยตามระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ บริษัทประกันชีวิตต้องระบุให้ชัดเจนว่าจะมีวิธีการไถ่ถอนหน่วยลงทุนอย่างไร เช่น ไถ่ถอนเมื่อไร ไถ่ถอน จากกองทุนรวมใดบ้าง อย่างไรก็ตาม หากมูลค่าบริการที่เหลือน้อยเกินไปเพียงพอที่จะชำระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ภายใต้ กรมธรรม์ กรมธรรม์จะสิ้นผลบังคับลง

ในปัจจุบันปัญหาของบริษัทประกันชีวิตหลายบริษัทก็คือประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) นั้นการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ยังไม่เพียงพอต่อการที่จะทำให้ผู้คนสนใจการเก็บออมในลักษณะนี้ ทั้งยังต้องอาศัยความรู้ความสามารถในด้ว การลงทุนและการเก็บออมของตัวแทนหรือนายหน้าในการนำเสนอขาย และอีกปัจจัยที่สำคัญก็คือความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของผู้คณวัยทำงานในปัจจุบันยังน้อยและขาดความเข้าใจที่ถูกต้อง ส่งผลให้ความ นิยมในผลิตภัณฑ์ชนิดนี้ยังน้อยมากเมื่อเทียบกับการเก็บออมในรูปแบบอื่น

การค้นคว้าอิสระนี้จึงต้องการทราบถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทประกันชีวิตหรือผู้ ที่สนใจได้สามารถออกแบบและนำเสนอผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ให้ตรงกับความต้องการของ ผู้บริโภคและส่งผลการเก็บออมของคณวัยทำงานได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของงานวิจัยไว้ ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขต กรุงเทพมหานคร
- 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่ส่งผลต่อการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัย ทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร
- 3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้ด้านการเก็บออมในรูปแบบประกันชีวิตและด้านการลงทุนที่ส่งผลต่อการซื้อประกัน ชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร
- 4) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการเก็บออมและการลงทุน การลงทุนที่ส่งผลต่อการซื้อประกัน ชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐานการวิจัย

- 1) ความแตกต่างของปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและระดับรายได้ มีผลต่อ พฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร
- 2) ปัจจัยด้านความรู้ด้านการเก็บออมในรูปแบบประกันชีวิตและด้านการลงทุน มีผลต่อการซื้อประกันชีวิตควบ การลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร
- 3) ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการเก็บออมและการลงทุน มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานครซึ่งผู้วิจัยได้ทำการคำนวณหาขนาดตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เมื่อยอมให้มีค่าความคลาดเคลื่อน (e) ของการประมาณค่าเฉลี่ยเกิดขึ้นได้ในระดับร้อยละ ± 5 ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 399.97 คน หรือ 400 คน

เนื่องด้วยประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีความแตกต่างกันด้านเขตพื้นที่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบค่าความน่าจะเป็น (Unprovability Sampling) โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่างของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ใน 4 เขตศูนย์กลางธุรกิจ (Central Business District, CBD) คือ เขตห้วยขวาง เขตสีลม เขตสาทร และเขตพญาไท โดยแจกแบบสอบถามในช่วงเดือนตุลาคม 2562

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended Questionnaire) ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ปัจจัยด้านความรู้ และปัจจัยด้านทัศนคติที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรเขตวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร วิธีการทางสถิติที่ใช้สำหรับงานวิจัยนี้สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่

การรายงานผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งได้แก่

- 1) ค่าร้อยละ (Percentage) และแจกแจงความถี่ (Frequencies) บรรยายลักษณะของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ระดับการศึกษาและระดับรายได้
- 2) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วิเคราะห์ความคิดเห็นของปัจจัยด้านความรู้ด้านการเก็บออมในรูปแบบประกันชีวิตและด้านการลงทุน ปัจจัยด้านทัศนคติเกี่ยวกับการเก็บออมและการลงทุน และพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร

การรายงานผลด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ซึ่งได้แก่การวิเคราะห์สมมติฐานทั้ง 3 ข้อ โดยมีการใช้สถิติการวิจัยดังนี้

- 1) สมมติฐานข้อที่ 1 ใช้สถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าที (t-test) ในกรณี การเปรียบเทียบของกลุ่ม 2 กลุ่ม และใช้สถิติทดสอบหาความแตกต่างค่าเอฟ (F-test) หรือ การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance: One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจะทำการทดสอบด้วยการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ (Multiple Comparisons) ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffe)
- 2) สมมติฐานข้อที่ 2 และ 3 ใช้สถิติทดสอบการหาค่าความสัมพันธ์แบบ Simple Linear Regression

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

- 1) นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนแล้ว นำมาลงรหัสเลข (Code) ตามเกณฑ์ของเครื่องมือแต่ละส่วน
- 2) นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว มาบันทึกลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อประมวลผลข้อมูลที่ได้จัดเก็บ และคำนวณหาค่าทางสถิติแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามวิจัยและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำเสนอผลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง และนำผลการศึกษาที่วิเคราะห์ได้มาสรุปผลการวิจัยอภิปรายผลและเขียนข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการอ่านผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้จัดทำได้วิเคราะห์และนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบายโดยเรียงลำดับหัวข้อเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและระดับรายได้ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ โดยมีระดับการวัดดังนี้

1. เพศ ระดับการวัดตัวแปรแบบ นามบัญญัติ (Nominal Scale)
2. อายุ ระดับการวัดตัวแปรแบบ เรียงอันดับ (Ordinal Scale)
3. อาชีพ ระดับการวัดตัวแปรแบบ เรียงอันดับ (Nominal Scale)
4. ระดับการศึกษา ระดับการวัดตัวแปรแบบ นามบัญญัติ (Ordinal Scale)
5. ระดับรายได้ ระดับการวัดตัวแปรแบบ เรียงอันดับ (Ordinal Scale)

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามวัดความรู้ในการเก็บออมและการลงทุน โดยลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Close – Ended Question) และเป็นแบบสอบถามชนิดระดับการวัดตัวแปรแบบ นามบัญญัติ (Nominal Scale) แบบสอบถามมีทั้งหมด 15 ข้อ โดยการวัดความคิดเห็น มีระดับการวัดดังนี้

1. คำตอบใช่ มีคะแนนเป็น 1
2. คำตอบไม่ใช่ มีคะแนนเป็น 0

สำหรับเกณฑ์คะแนนเพื่อจัดระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง การกำหนดคะแนน หากตอบ "ใช่" ข้อละ 1 คะแนน และ "ไม่ใช่" ข้อละ 0 คะแนน จากนั้นนำคะแนนทั้งหมดมากำหนดคะแนนเฉลี่ยตามความรู้รายข้อของกลุ่มตัวอย่าง โดยจัดเป็นเกณฑ์ ได้ 3 ระดับ ดังนี้

ความรู้ในการเก็บออมและการลงทุน	คะแนน
ความรู้น้อย	0-5
ความรู้ปานกลาง	6-10
ความรู้มาก	11-15

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามวัดทัศนคติในการเก็บออมและการลงทุน โดยลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Close - End Question) และเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert ที่แบ่งเป็น 5 ระดับ แบบสอบถามมีทั้งหมด 10 ข้อ โดยมีระดับการวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale)

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) โดยลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Close - End Question) และเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert ที่แบ่งเป็น 3 ระดับ แบบสอบถามมีทั้งหมด 10 ข้อ โดยมีระดับการวัดแบบอันตรภาคชั้น (Interval Scale)

การทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity Test) และการทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability Test) ของแบบสอบถาม (Questionnaire)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วส่งมอบให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา โดยใช้ค่า IOC (Item-Objective Congruence) และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัย

เมื่อผู้วิจัยได้แก้ไขแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาจำนวน 40 ชุด หลังจากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยการวิเคราะห์ประมวลหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Analysis Test) ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.84 ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัย

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

กลุ่มประชากรส่วนมากเป็นเพศหญิงจำนวน 256 คน คิดเป็นร้อยละ 64 อยู่ในช่วงอายุ ระหว่าง 26-35 ปี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน 285 คน คิดเป็นร้อยละ 71.3 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 45,001 บาทขึ้นไป จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีจำนวน 224 คน คิดเป็นร้อยละ 56

ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับการเก็บออมและการลงทุน

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จำนวนร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างโดยจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการเก็บออมและการลงทุน พบว่าโดยรวมแล้วกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการเก็บออมและการลงทุน สูงถึง 225 คน คิดเป็นร้อยละ 56.3 และความรู้ระดับปานกลาง จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 42.8 และ ความรู้น้อยจำนวนเพียง 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1

ปัจจัยข้อมูลด้านทัศนคติเกี่ยวกับการเก็บออมและการลงทุน

ทัศนคติการเก็บออมและการลงทุนที่มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับที่เห็นด้วยต่อการเก็บออม การลงทุน การประกันชีวิต และประกันชีวิตควบการลงทุนซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 โดยค่าที่มากที่สุดคือ การประกันชีวิตเป็นสิ่งจำเป็นที่ทุกคนควรต้องมี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 รองลงมาคือการทำประกันแบบการประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) เป็นสิ่งที่ดีเพราะเป็นทั้งการออมและการลงทุนในเวลาเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 การมีเงินออมทำให้ท่านรู้สึกมีอิสระ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 การลงทุน เป็นสิ่งควรทำเพราะสร้างความมั่งคั่งได้มากกว่าการออม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 การประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) สร้างความรู้สึกมั่นคงในชีวิตมากกว่าการประกันชีวิตในแบบอื่น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 การออมทำให้มีชีวิตความเป็นอยู่หลังวัยเกษียณได้อย่างมีความสุข มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 การลงทุนที่ดีคือการลงทุนในทรัพย์สินที่มีความเสี่ยงอยู่

ในระดับที่ผู้ลงทุนรับได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 การทำประกันชีวิตทำให้ท่านรู้สึกมีความมั่นคงในชีวิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 การเก็บออมเป็นเรื่องที่ทำได้ง่ายและควรทำอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 ตามลำดับ และหากต้องการเก็บออม ท่านนึกถึงประกันชีวิตเป็นอันดับแรกๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76 เป็นลำดับสุดท้าย

ปัจจัยข้อมูลด้านพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked)

ระดับพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ นาน ๆ ครั้ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.22 โดยค่าที่มากที่สุดคือ ปัจจุบันท่านเก็บออมอย่างสม่ำเสมอ ทุกเดือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 รองลงมาคือท่านลงทุนหรือเก็บออมกับสถาบันที่มีชื่อเสียงที่ท่านมีความมั่นใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42 ปัจจุบันท่านเก็บออมเพื่อเป็นเงินสำรองไว้ใช้จ่ายในยามเกษียณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.38 ในการเก็บออมหรือการลงทุนท่านเลือกสถาบันที่ให้ผลตอบแทนที่สูงที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35 ท่านให้ความสำคัญกับการบริการของตัวแทน/นายหน้าที่ยขายประกันชีวิตควบการลงทุนมากกว่าส่วนลดหรือของแถม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.31 ท่านติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการเก็บออมและการลงทุนจากสื่อต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.14 ปัจจุบันท่านเก็บออมเพื่อทุนการศึกษาหรืออนาคตที่ดีของบุตรหลาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.11 ท่านศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับประกันชีวิตควบการลงทุนจากแหล่งต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.09 ท่านเลือกซื้อประกันชีวิตควบการลงทุนที่มีบุคคลอื่นแนะนำหรือมีการโฆษณาอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.03 ตามลำดับ และในปัจจุบันท่านมีการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น พันธบัตรฯ, หุ้นกู้, หุ้นสามัญ และ LTF หรือ RMF เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.93 เป็นลำดับสุดท้าย

ข้อมูลการทดสอบสมมุติฐานของการศึกษา

สมมุติฐานข้อที่ 1 ความแตกต่างของปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษาและระดับรายได้ มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จากการทดสอบพบว่า กลุ่มประชากรศาสตร์ที่ไม่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมุติฐานข้อ 2 ปัจจัยความรู้ด้านการเก็บออมและการลงทุน มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของประชากรวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการทดสอบพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถเขียนเป็นสมการดังนี้

$$Y = 1.886 + 0.484 X \quad R^2 = 0.024$$

(0.115) (0.154)

สมมุติฐานข้อที่ 3 ปัจจัยด้านทัศนคติที่ส่งผลต่อผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตและผลิตภัณฑ์การลงทุน มีผลต่อพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ผลการทดสอบพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถเขียนเป็นสมการดังนี้

$$Y = 0.185 + 0.502X \quad R^2 = 0.266$$

(0.172) (0.042)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- 1) ผู้ออกผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ควรพิจารณาประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่าง ๆ ให้กลุ่มผู้บริโภคได้รับรู้ถึงประโยชน์ของผลิตภัณฑ์อย่างแพร่หลายและในหลากหลายช่องทางซึ่งจะช่วยให้ผู้บริโภคได้มีทางเลือกในการวางแผนทางการเงินภาคครัวเรือนได้ดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 2) ผู้ออกผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ควรเจาะกลุ่มเป้าหมายลูกค้าที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนอยู่บ้างพอสมควร เพื่อถ่ายทอดการนำเสนอของตัวแทนผู้จัดจำหน่ายและการทำความเข้าใจต่อผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ของผู้บริโภค
- 3) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเช่น คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันชีวิต (คปภ.) และคณะกรรมการกำกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (กสท.) ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ให้มากยิ่งขึ้นทั้งในการของข่าวสาร สิทธิประโยชน์ และการเพิ่มตัวแทนประกันชีวิตที่สามารถนำเสนอได้ รวมถึงคอยกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดเพื่อลดปัญหาและข้อร้องเรียนต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

- 1) การศึกษาพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ควรมีการเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายไปยังพื้นที่อื่น ๆ ที่น่าสนใจเช่น ปริมาณชน หรือตามจังหวัดที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ
- 2) การศึกษาพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked) ควรมีการเปลี่ยนกลุ่มเป้าหมายไปยังผู้บริโภคที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการลงทุน
- 3) ควรศึกษาในด้านปัจจัยของผู้บริโภคหรือปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด (7P) ที่มีผลต่อทัศนคติหรือพฤติกรรมการซื้อประกันชีวิตควบการลงทุน (Unit linked)